

► 7 redenen om uit te gaan

1 UIT ETEN MET IENS

De Opera
Den Bosch, Hinthamerstraat 115
Telefoon (073) 613 74 57
Keuken open 17.00-22.00 uur, zo-ma gesloten
Gemiddelde prijs drie gangen à la carte 50,00 euro
Categorie: **Romantisch uit eten**

Cadeautjes voor de culinaire fijnproever: stuk voor stuk gerechtjes die je thuis niet kunt klaarmaken. Je moet ervan houden, maar dit pijpenrestaurant staat overvol met mooie bric à brac. Het serviceniveau is uitstekend en niets is teveel, zelfs niet als een medewerker op zijn fiets de parkeermeter moet bijvullen. De Opera zorgt voor een onvergetelijke avond. Eens iets anders dan anders.

Uitstekend | De klassieke en romantische inrichting is terug te vinden in de zeer smakelijke gerechten. Het viergangenmenu, met voorafgaand twee geweldige amuses, is zijn geld dubbel en dwars waard. De wijn die ons werd aanbevolen was een schot in de roos. De zit van 4,5 uur is een avondje uit an sich. (13-05-2007 N. S. te 's-Hertogenbosch)

Uitstekend | Het verrassingsmenu is uit de kunst. Prachtige smaakcombinaties. Een van mijn tafelgenoten riep uit dat ze de tarbot nog nooit van haar leven zo lekker had gegeten. (20-04-2007 R. van T. te Haarlem)

► **Eet en recenseer mee op**
nrc.nl/iens

2 THEATER

Needcompany: The Ballad of Ricky and Ronny – a pop opera
Amsterdam: Brakke Grond. Tijd: 20.30u. Inl: www.theaterfrascati.nl

Met hun naïeve vertrouwen in de maakbaarheid van het individuele geluk, terwijl in de buitenwereld de oorlogsmachinerie volop doordraait representeren Ricky en Ronny een eigentijds levensgevoel. Het is de ideologie van de nieuwe vrijgestelden, wier horizon slechts bepaald wordt door wat er zich binnenshuis afspeelt. Ze menen dat ze recht hebben op alles, en als het leven anders loopt dan ze hadden gedacht, wordt dat gezien als een onrechtvaardigheid. Liever vluchten ze in een fantasiewereld, waar alles nog mogelijk is.

3 DOCUMENTAIRE

Manufacturing Dissent. Uncovering Michael Moore.
Amsterdam: Filmtheater Rialto. Om 19.30 & 21.15u. www.rialtofilm.nl

Guerrillafilmer Michael Moore wordt onderworpen aan zijn eigen methode in *Manufacturing Dissent*. Twee filmers reizen de documentairemaker na om hem een paar vragen te stellen. Het meest ontluisterend is de deconstructie van Moores debuutfilm *Roger & Me* als één lange reeks manipulaties ter meerdere eer en glorie van zichzelf. Eén authentiek talent van Moore missen de makers: de humor die van Moores boze documentaires zulke lichtvoetige films maakt. *Regie: Debbie Melnyk en Rick Caine, Canada 2007, 77 minuten.*

Désanne van Brederode
Foto Vincent Mentzel

4 LITERATUUR

De schrijver als lezer
Utrecht: Academiegebouw. Tijd: 20.00u. Entree: gratis. www.slau.nl

Lezen schrijvers ook boeken? Laten zij zich inspireren door het werk van hun lievelingsauteurs, of werkt het lezen van andermans boeken juist remmend? Kunnen schrijvers zich ontspannen met een boek van een collega, of lezen zij altijd met de kritische blik waaraan zij ook hun eigen werk onderwerpen? In *De schrijver als lezer* vertellen Nederlandse schrijvers van nu over het leven en werk van hun favoriete auteurs uit de twintigste eeuw. Vanavond spreekt Désanne van Brederode over Graham Greene.

5 MUZIEK

Enslaved
Breda: Mezz. Tijd: 20.30u. Kaarten: 11 euro of 10 euro via www.mezz.nl

De Noorse metalband Enslaved begon oorspronkelijk als blackmetalband, maar vanaf het begin maakten zij al gebruik van de Noorse mythologie als inspiratiebron voor hun teksten. De black metal maakte daarom ook geleidelijk aan plaats voor meer sfeer-elementen in de nummers, en de muziek ontwikkelde zich van black metal tot melodische 'viking metal'. Enslaved neemt twee Noorse bands mee om het voorprogramma te verzorgen: Keep of Kalessin en Shining.

Viking metal

6 DESIGN

Graduation Galleries 2007
Eindhoven: Design Academy, Gebouw deWitteDame. Van 20 t/m 28 oktober. www.designacademy.nl

Tijdens *Graduation Galleries 2007* worden ruim 150 werken van afgestudeerden van het afgelopen jaar tentoongesteld. De tentoonstelling is ingedeeld aan de hand van de volgende thema's: curiosity, material, object, society, experience en de werken van de Masters afgestudeerden. Te zien zijn o.a. een woordenboek met 650 nieuw ontworpen woorden, een stoel die dieren tot leven brengt op het moment dat je erin gaat zitten, of een parasol met ingebouwde zonnecellen die zich bij het vallen van de duisternis ontpopt tot een lamp.

7 LEZING

Alternatieve energie
Maastricht: Aula Minderbroedersberg 4-6. Aanvang: 20.00u. Inl: www.sg.unimaas.nl

Studium Generale-lezing door prof. dr. W. Turkenburg, hoogleraar duurzame ontwikkeling en innovatie, Un. Utrecht. Turkenburg: „Een windmolenpark zo groot als Saoedi-Arabië moet het hem doen. De hele wereld is daarmee te voorzien van stroom. Het is natuurlijk een fors oppervlak. En het staat verspreid over de hele wereld. Maar het laat wel zien dat je de elektriciteitsbehoefte wereldwijd kunt dekken met windenergie.”

► **Tips voor Vanavond uit?** Mail naar nextagenda@nrc.nl.

Wohnzimmer-initiatiefnemer Martin Roedolf miste de huiskamerfeestjes uit Berlijn. Foto's Dirk-Jan Visser

Eikenhouten meubilair en jaren '70 porno op tv

Berlijnse huiskamerfeestjes in Rotterdam West

► Voor de echte Duitse woonkamerfeestjes moet je in Rotterdam zijn.

► Na Wohnzimmer komt *Oude Liefde*: een exclusieve avond voor creatievelingen.

Door MARIJE RAVELLI
ROTTERDAM. Er hangt een uitgelaten sfeer. Er wordt gedronken, gedanst en naar hartelust geflirt. Alsof de wereld morgen vergaat. Er zijn knusse hoekjes met eikenhouten meubilair, jarensziglampen en softporno uit de seventies op de televisie.

Het was tijdens de twee-na-laatste Wohnzimmer, een initiatief van creatief brein Martin Roedolf. Drie jaar geleden kwam hij met buikpijn terug uit Berlijn, hij miste de huiskamerfeestjes. Al snel werden truttig eikenhouten meubilair, ouderwetse zigeunerschilderijtjes en jarensziglampen verslept om de huiskamersfeer in een zaal na te bootsen. De Wohnzimmerfeestjes begonnen in het centrum van Rotterdam, in Locus010. Inmiddels zijn ze verplaatst naar de Willem Buytenwechstraat in Rotterdam West. Altijd op dinsdagavond.

Roedolf vertelt dat hij de avond bewust uit de weekendsfeer heeft getrokken. „Ik wil ruimte maken voor creatieve interactie en onverwachte

De laatste avonden

• De een-na-laatste Wohnzimmer is **vanavond, Wohnzimmer 7e Dimensie**. Met heel veel creatieve rock-'n-roll.

• Aanvang: 20.00 uur, tot 01.00 uur. Locatie: voormalige Machinistenschool, Willem Buytenwechstraat 45, Rotterdam. Toegang: 2,49 euro.

• De allerlaatste is **dinsdag 27 november: Oud en nieuw feest** (géén tikfout). Dan is ook de presentatie van het boek *Simon*, een document over drie jaar Wohnzimmer.

prikkels uitdelen aan een breed publiek. Door de jaren heen is dat publiek steeds breder geworden. Het is een avond waar politici, stratenmakers en creatieven samenkomen. Ik wil graag kunst naar de mensen brengen, in plaats van andersom. Ik zet bewust een verzameling 'rommelmarktschilderijtjes' naast een performance artist als Miss Alles.”

Niet veel later ontvoert Miss Alles ons naar een klein kamertje waar een straal rood licht haar tijdelijke residentie onthult. Zij schenkt thee in als een moderne geisha. Stilletjes verdwijnt ze op de achtergrond tot het moment dat we aan de stilte gewend raken. De hooggehakte schone stapt op ons af, om pas als ze centimeters

van ons verwijderd is, verleidelijk met haar achterste te draaien. Uiteindelijk komt ze op haar knieën tussen ons in zitten. Praat maar, wenkt ze woordeloos.

Vijf minuten later is Miss Alles gewoon Dineke Faas. „Ik speel graag met spanningen door te spelen met stilte, erotisch of iemands persoonlijke ruimte. Voor mij is het ook spannend. Elke ontmoeting is anders. En zeker bij Wohnzimmer, het publiek is ontzettend divers, dat is ideaal.”

Maar het einde van Wohnzimmer is in zicht. Martin Roedolf strooit her en der wat excuses rond. „Ik wil stoppen op het hoogtepunt”, en „ach, je moet de verveling voor zijn”. Maar na stevig doorvragen geeft hij toe dat er nog een andere reden is: er staat iets nieuws op het programma. Wohnzimmer dient namelijk vooral als creatieve springplank, op weg naar een hoger plan.

Voorzichtig doet hij wat plannen uit de doeken. Samen met Femke Hoogland werkt hij aan een nieuw project: *Oude Liefde*. Een exclusieve avond voor creatieven in een voormalige nachtclub. „Het is echt een briljantje. Je wordt er geconfronteerd, geprikkeld en uitgedaagd. Het is moeilijk om binnen te komen, er is namelijk slechts plek voor zeventig man. Eigenlijk is er amper ruimte voor een dj-set, maar daar maken we plaats voor in de garderobe.”

Elke zin doet zijn enthousiasme groeien, zijn ogen glimmen. „Er gaan nog zoveel dingen komen.” Een tweede plan – eentje voor de lange termijn – is een plek voor ultramoderne creativiteit, strategische fantasie en bewustzijnsverruiming, in de leuke zin van het woord.” Het wordt naar zijn zeggen een plek die nationaal en internationaal een magneetfunctie heeft. Er zijn feestjes, je kunt er wonen, het is een hotel, er is een ruime ruimte zonder hocus pocus, waar je door middel van beeld en geluid even helemaal tot jezelf kunt komen.”

Martin Roedolf gaat nog even door. Hij brabbelt wat over Club Warschau met een whiskybar, een school voor creatieve fantasie, intuïtieve spontaneïteit en innovatie... Even is het stil. Hij zucht. „Ik ga niet dood voordat dit alles is gerealiseerd.”

► **Voor meer info over Wohnzimmer en nieuwe projecten:**
www.wohnzimmer.nl en
www.martinroedolf.nl

